

EEN URBANISATIEPLAN VOOR KNOCKE ANNO 1887.

In "Le Globe Illustré" (Journal de la famille, Volume I n° 48) van 28 augustus 1887 vonden wij een merkwaardig artikel over onze pas ontdekte badstad. Het artikel draagt als opschrift "De toekomstige badstad Knocke in de nabijheid van Blankenberghe". Wij dachten dat het ook de lezers van "Cnoc is ier" kon interesseren en geven hierna een vrije vertaling ervan. Belangwekkend vooral is hoe een urbanist uit die dagen, dhr BAES, de toekomstige uitbouw van Knocke schetste.

J. BONTE

DE TOEKOMSTIGE BADSTAD KNOCKE IN DE
***** NABIJHEID VAN BLANKENBERGHE

Sedert een dertigtal jaar kent het strandleven op onze Vlaamse kust een gestadige groei. Blankenberghe, een eenvoudig vissersdorp, wiens strand in het mooie seizoen slechts door enkele ingezetenen werd bezocht, is uitgebreid tot een bekend badstadje. Heyst volgde en schijnt thans dezelfde evolutie te volgen. Naar Oostende toe, en ook verder op tot aan Duinkerken, voltrekt zich langzaam maar zeker hetzelfde. 'n Schilderachtige duinenrij scheidt de Vlaamse vlakke van de zee. Die duinen zijn als onbeweeglijke golven die de steeds bewegende baren van de zee tegenhouden.

De uitbouw en de ermede gepaardgaande voorspoed is voor een goed deel te danken aan de voortreffelijke toegankelijkheid van dat deel van de kust. Inderdaad, Oostende is eindstation van de internationale treinverbinding. Meteen zijn direkte en snelle verbindingen mogelijk geworden.

Nochtans blijft er naar de Nederlandse grens toe plaats om een badstad uit te bouwen: KNOCKE. Naarmate de beschaving voortschrijdt, naarmate de eenvoud van het leven verdwijnt, naarmate het primitieve plaatsje Knocke, dat zijn charme van de natuur heeft meegekregen, zijn sfeer kan behouden maar zich terzelfdertijd kan uitbouwen, zal het steeds meer en meer bezocht worden. Zij die rust zoeken, zij die houden van vrije luchten, de liefhebbers van de eenvoudige natuur, de liefhebbers van een leven zonder complexen en zij die goedkoper willen leven zullen hun schreden steeds verder laten gaan.

Het is niet sedert vandaag dat Knocke het voorwerp is van vurige liefhebbers. Maar wat wil je? Het dorpje is uitermate mooi, het ligt in de mooiste duinenrij van gans de streek, het ligt daar als een echte oase met zijn twee molens, met zijn landelijk kerkje, het heeft veel lommerrijk gebladerte dat het een kleed van frisheid geeft. Knocke vormt een binnelijken overgang tussen de uitgestrekte duinen en de polders, aan

welker horizon de bomen zich aflijnen en de richting naar Sluis aanwijzen. Geen enkele plaats aan de kust spreidt meer echte charme ten toon. Een nadeel echter, de zee ligt te ver af. Inderdaad, waar de duinen versmallen tussen Blankenberghe en Heyst worden ze breder eens Heyst voorbij om te Knocke een breedte te hebben, tussen dorp en strand, van 1.500 m. De weg vanaf de vuurtoren snijdt dat duinengebied doormidden en verbindt het dorp met de zee. Rond de vuurtoren werden drie of vier huisjes opgericht. Wij zijn ervan overtuigd dat een klein beetje ondernemingsgeest 'n uitzonderlijke uitbreiding zou kunnen teweeg brengen.

Een talentvol architect, onderdirecteur aan de School voor Sierkunsten te Brussel, heeft een plan ontworpen dat rekening houdt met de uitgestrektheid van duinen en pannen om een badstad te creëren volgens een - voor ons land althans - volledig nieuw plan. Onze type-badsteden, met de dijk langsheen de zee, met hun villa's, rechtlijnig opgezet op een genivelleerd terrein, hebben zeker hun charme en hun voordeel. Maar er dient toegegeven dat het meermaals herhalen van ditzelfde patroon wel eens van onze kust een uitgestrekte maar ook een eentonige wandelweg zou kunnen maken waaruit alle schilderachtigheid gebannen is. Het wordt tijd dat er eens iets anders komt.

Andere landen geven ons daarbij voorbeelden van badsteden, anders opgevat omdat ze de natuurlijke charme valoriseren. De eenvormigheid van onze badsteden doet meestal afbreuk aan die charme; bij ons houdt men geen rekening met het reliëf, men maakt alles effen. Het zou anders kunnen. De eenvoudige of meer luxueuze villa's kunnen her en der verspreid worden in de duinen. Om te vermijden dat zij elkaar het zicht belemmeren zou men ze kunnen afscheiden door hagen of omheiningen. Er zouden pogingen kunnen aangewend worden om hier en daar de duinen te beplanten (het is bekend dat de duinen niet zo onvruchtbaar zijn als ze lijken). Kortom, er is heel wat stof om de verbeeldingskracht te laten werken.

Te Knocke leent het terrein zich uitstekend tot een dergelijke inplanting. De plaats is er. Er is zeker geen behoefte om aan lintbebouwing te doen langsheen de zee. Ook langs de reeds bestaande zeeweg zou men de villa's her en der kunnen uitzaaien. Waarom ze dan aan elkaar plakken? De huizen zouden kunnen opgetrokken worden, afgezonderd van elkaar, verscheiden van uitzicht, elk met hun omheining, hof of tuintje. Het project heeft tot doel te vermijden dat de huizen elkaar hinderen; dank zij hun plaatsing wordt de rechtlijnigheid verbroken en is men in staat op verschillende niveaus te bouwen zodat het uitzicht op de zee bewaard blijft.

Ziedaar de opvatting van urbanist Baes.

*** Veel onweer in mei maakt de boeren blij!
*** In april regen, voor 't veld een zegen!
*** Mei koel en nat, vult de schuur en 't vat!